

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI HETILAP

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség: Főter 434.
Kiadó: ifj. Wagner Antal
könyvkereskedő.

Felelős szerkesztő:
Dr. Szirmai Vidor
ügyvéd.

Főszerkesztő:
Dr. Reich Aladár
orsz. képvis.

Főmunkatársak:
Dr. Nyiraty János
Dr. Valentin Emil

Előfizetési árak:
Egész évre 6 kor. Fél évre 3
kor. Negyed évre 1.50. Egyes
szám ára 12 fillér.

Legyen világosság!

Az Ausztriával kötendő gazdasági szövetség iránt oly lanyha érdeklődés mutatkozik a magyar közönség körében, hogy arról csak a leghatározottabb kárhoyzatás hangján lehet megemlékezni. Anyagi képességeink emeléséről, forgalmunkról, vagyonunkról, betevő falatunkról van szó s mi néma egykedvűséggel térünk napirendre minden esemény felett, mely az önálló vagy közös vámterület iránt folytatott tárgyalások alkalmával történik. Mintha az minket oly kevésbé érdekelne, mint a jokohámai kormányzóválság. Mintha az nem lenne a mi legfontosabb létérdeünk.

A régi panasz, hogy nincs nálunk közgazdasági közvélemény, most érvényesül a leghatásosabban. Hogy nincs gazdasági közvélemény, ez most valóságos átokként nehezedik az országra. Mert ha a közönség tudná, miről van szó, ha informálva lenne a gazdasági szövetség mibenlétéről, ha konyitana a szakszerűséghez ebben az esztendő óta vajudó fontos ügyben: akkor egészen másképpen állana most a helyzet. Ausztriában tényleg másképpen is áll. Ott az iparosok, kereskedők és gazdák összesége nagyon jól fel tudja fogni, micsoda előny vagy hátrány származik abból, ha valamelyik importált árucikk

vámterületét felemelik vagy leszállítják, vagy tarifa-kedvezményeket adnak és megvonnak — Nálunk nagy megnyugvással hisznek, de mindent és ne adj Isten, hogy valahonnan a publikum köréből önnálló, energikus vélemény hangzanék fel. Nálunk a közönség véleményének megnyilatkozásaként a kereskedelmi és iparkamarák szoktak szerepelni, de már számtalanszor meggyőződünk arról, hogy a mi kamaráink nem alkalmasak nagyobb arányú actió kifejtésére. Mert mi volna most kötelessége a kereskedelmi és iparkamaráknak, midőn az országközgazdasági viszonyainak rendezésén dolgoznak az intéző körök? Az lenne az első dolguk, hogy éjjel-napot egygyé téve fáradozzanak egy olyan műnek a kidolgozásán, melyből tisztán kiviláglának a következők: Kell-e nekünk gazdasági és vámszövetség? Ha kell, hogyan biztosítsuk a szövetségben érdekeinket? Mik az eddigi állapotnak a hátrányai? Mik lehetnek a leendő állapotnak az előnyei és hátrányai? Előnyösebb-e az önálló vámterület? Hogyan kell megcsinálnunk az önálló vámterületet?

Ha ezekre a kérdésekre józan, igazságos választ kaphatna az ország közönsége, akkor nem tapogatóznának a sötétben. Akkor tudnánk, mit kell tenni s mi a jobb.

De a magyar szakkörök s első sorban a kereskedelmi s iparkamarák nemcsak hogy nincsenek a helyzet magaslátán, de még a kötelességüket sem teljesítik. S az ország közönsége vezető és tanács nélkül tapogatózik a sötétben.

Pedig tisztában kell lennie a magyar közvéleménynek a kiegyezés egész mi-vóltáról, tendenciójáról, és történeti fejlődéséről. Tisztában kell lennie elsősorban, hogy a kiegyezés alapja a *paritás* és célja mindkét állam megerősítése, felvirágoztatása és a nép jólétének olyan fokra emelése, a milyen jólétnek még eddig nem örvendhetett sem a Lajtán túl, sem azon innen.

És vajjon megvolt-e a paritás a két állam között? Paritásról beszélni egyáltalán lehetetlen. A meddig a világ főnáll az állambölcsészek soha sem lesznek képesek olyan államszövetséget construálni, melyben a társak érdekei teljes kielégítést nyerjenek, mert nem csak az egyes ember, de az államok is alá vannak vetve azon óriási processusnak, melynek neve küzdelem a létért. A mi az egyik államnak előnyös, az a másik érdekkörét sérti; mindegyik tör előre a megélhetés, boldogulás felé, utjaik vagy egészen szétválnak, olyannyira, hogy az államkapcsolatot is kénytelenek szétépni, vagy utjaik szelik egymást, a mikor be-

TÁRCA.

A hódítás művészete.

Még is csak nehéz vállalkozás: fölfedezni az asszonyi szívhez vezető utat. Okos és hires emberek értekeztek már fölöle, sőt a nőgyűlölő bölcselkedők sem szégyenlették a női szív és lélek rejtélyeivel foglalkozni. A tudás és tapasztalat óriási szorgalommal gyűjtötte az adatokat hozzá idők során át, de ez a különös tudomány még sem haladt előre. A legújabb idők okos emberei épp oly határozatlanul állanak ezen rejtélylyel szemben, mint az ezer év előtti tudatlan teremtesek.

A férfi és a nő közti titokzatos szerelmi életet Geizler német tudós legújabb könyve akarja érthetőbb világításba helyezni: »A szerelem művészetének módjai és szokásai« holmi tanácsokkal szolgálnak: miként kell legyőzni és meghódítani a női szívet. Geizler annyira látszik ismerni a nőket, hogy azok között faji osztályozásokat is mer csinálni.

A nőket a következő osztályokba sorozza: tetszetőséget keresők, ravaszak, büszkék, magányosak, emancipáltak, prüd-ek és túlélénkek. Minden osztály asszonyaira külön hódítási receptet ír elő.

A tetszetőséget kereső nőnek csak egy gon-

dolata van: férfit fogni minden áron. Hálóját alkalomadtán kiveti az áldozatra és — megfogja.

Ha egy alamuszi meg akar egy hölgyet hódítani, első sorban türelmes kitartást ajánl a szerző. Fejezze ki előtte tiszteletét őszinte modorban, adjon neki gazdag ajándékokat (!), amivel szerelmét bizonyítja s oly időben küldje hozzá, melyben nem számít a férfi érzelmére. Sokatmondó pillantások s vérvörös rózsák sokszor többet érnek a beszédnél. A pályázó nemsokára észre veszi a kedvező hangulatot: ekkor időt kell hagynia egy kis ingadozásra s kész a győzelem.

Nem kevésbé mutatja ki a szerző éleselméjűségét a félénk fiatal leányok megítélésénél. A jó polgári családból való leányok legnagyobb része félénk, — mondja a szerző — megijednek a maguk árnyékától is, de azért szenvedélyes szerelem dobogtatja fiatal szíveiket s jó háziasszony és anya válik belőlük. Ha egy fiatal ember kerül közéjük: félénkek, tartózkodók lesznek. A szerelmes férfinak könnyű itt a helyzete.

Nehezebb mesterség már: a prüd-nő meghódítása. A prüd-nő a csalódott remények erényével érti a hallgatás művészetét. Megközelíteni nehéz. Első sorban is ki kell fürkészni a prüdség okát s azután türelemmel

várni, amíg az megtermi a maga rózsáját. Az imádó legyezgesse a nő hiuságát. Néha legyen ő is feltűnően hallgatag, majd igyekezzék a nőt kedves szolgálattal lekötelezni. Az első hálás pillantásra, köszönő szóra, megtörik a jég.

A büszke nőt büszkeséggel kell kezelni. A férfi legyen bátor és bizonyítsa be, hogy semmitől sem riad vissza, csak hogy a hölgye kivánságát teljesítse. A büszke nő szellemét, tudását, tulajdonait gyakran kell dicsérni előtte, azonban egyszerű és hizelgő színezet nélkül.

Ha az ember tréfás, élcés s pajkos ingerkedései nem maradnak hatás nélkül s ha egy hölgygel, a ki szereti a magányt s akit Geizler ur »egyetlennek« nevez, lirai, földöntuli társalgást folytat, akkor nyitva áll a világ a fiatal ember előtt s az asszonyi szívek jege úgy megolvad, mint a vaj a napon.

Ilyenformán Geizler ur!

Kétségtelen, hogy sok igazság van abban, amit a harcászat a női szívek meghódításáról mond s legtöbbször hasznosak is hosszú tapasztalatokra épített tanácsai, de az élet sokszor mást mutat. Alapjában véve nincs sem kacér, semfélénk, sem büszke vagy pajkos asszony.

Amint az élethen minden a körülményektől függ, fel lehet használni egyes pillanatokot, hogy egy félénk leányzóból pajkos, szeszélyes

következik a katastropha, melyben az egyiknek pusztulnia kell.

Vagy talán az államok felvirágoztatása terén tud a kiegyezés fényes eredményeket felmutatni? Nohát hasonló felvirágozásból nem kérünk. Hol a kis ipar? Azt mondják, felemésztette a gyár-
ipar, nem pedig a kiegyezés. Ugy tehát nekünk gyáriparunk is van? Nekünk ugyan nincs, de annyira fejlett, felvirágozott Ausztria ipara, hogy a mi fogyasztó piacunk kevés neki. Akkor bizonyára mezőgazdaságunk s a kapcsolatos iparágak lendültek föl. Igen, annyira föllendült mezőgazdaságunk, hogy ma holnap buzába fulladhatunk, lisztben fürödhetünk, mert külföldre egy méter-mázsát sem leszünk képesek eladni. Gőzmalmaink redukálják az üzemet, a szeszgyárak és gazdasági szeszfőzdek egymásután szüntetik be a gyártást s oda-
jutottunk, hogy a legvirágzóbb gazdasági iparágunk — takarékpénztár marad, a melyet legszorgalmasabban kultiválnak gazdáink.

A népjólét helyett pedig tisztán osztály, faji jólétről lehet csak beszélni és sajnos ez az osztály nem a nemzet rö-
göt túró keze, ez a faj nem az, mely vérevel, orcájának verejtékével öntözte a hazai földet. Népjólét-e az, mikor a magyar Kánaánnak tejjel-mézszel gazdag vidékeiről a munkásnép Amerikába vándorol. Vagy a bérmozgalmak, a véres sztrájkok, a népbutító szocializmus terjedése, a könnyű megélhetési viszonyok és jól megfizetett munkának az eredményei?

Bárhová tekintünk is, bármely szempontból vizsgáljuk is a kiegyezést, azt az országra nézve csak káros hatásnak tarthatjuk. Nekünk Ausztriával csak el-
lentéses érdekeink vannak. Ausztria iparos ország, nálunk ipara számára pia-

asszony legyen és egy kacér nő rövid idő alatt szeliddé, engedékenyvé váljék.

Van a nőknek egy faja, ahol minden módszer csütörtököt mond. Ezek a nők a férfi lelkét akarják. A férfitől főleg mély és igaz lelki szerelmet követelnek. Mások pedig nem törődnek a férfi lelkével.

A nők azt követelik, hogy megértsük és szeressük őket. S ha a férfi nem tudja őt megérteni: boldogtalan lesz egész életére. Fődolog első sorban a tetszés s ha a férfi tetszik a nőnek, a meghódíthatás alapja meg van. Most már csak ki kell ismerni jellemét, szokásait, hogy kellőképen bánjanak vele. Mert egy kacér leány nem csak csupa kacérságból áll, hanem vannak neki egyéb lélek- és szívbéli tulajdonságai is. Aki kacér nőt akar meghódítani, ne csak a kacérsággal számoljon, hanem kutassa ki: a lélek melyik pontján lehet rája hatni.

Ha egy fiatal ember egy hölgy meghódítására törekszik s Geizler ur szemeivel vizsgálja, jöllehet, szigorúan alkalmazkodik a rendszerhez, mégis követhet el baklövéseket. Nagyjában azonban be kell látnia, hogy vannak fegyverek, melyekkel az asszonyi szívek vára bevehető.

Ha valakit megáld az ég oly adományokkal, melyek őt győzelemre vezetik, ha bizalmat tud ébreszteni, ha egy kis gondot fordít magára és szíve hölgyére és az asszonyt nem az érzelmek hatalmával, hanem a gyöngeségek megismerésével kezeli: még Geizler ur szerelmi vezérfonalától is bátran eltekinthet.

cot kénytelen teremteni és biztosítani. Hogy ezt tehesse, az ipari cikkek behozatali vámját kell oly magasra emelni, hogy vele a külföld ipara ne versenyez-
hessék. Igen, de ezek a magas behozatali vámok az érdekelt államoknál retorsiót szülnek, minek eredménye az új német vámtarifában — mely a mi gazdasági termékeinket a német birodalom területéről kiszorítja — már eddig is megnyilvánult.

Szakítsuk tehát ketté a fölösleges, sőt ártalmas kapcsolatot, melynek vasmarkai nemzeti életünket fojtogatják; adják vissza gazdasági szabadságunkat!

A Kossuth-émléktünnep.

Amint közeledik a nemzet nagy ünnepe, egyre fokozódik a lelkes izgatottság ország szerte, mind tágabb gyűrűben hullámszik s növekedik erőben az a mozgalom, mely „a magyar nép atyja“ születésének századik évfordulóját hozza és a nemzethez méltóan akarja megünnepelni. Nincs kétség benne, az ünnepségek nagyméretűek, lelkesek, általánosak lesznek s emlékek hosszú ideig fog rezegni a magyar nép szívében. Hogy sablonos kitételrel éljünk, a Kárpátoktól Adriáig megmozdult a hazafiasan érző polgárság, hogy a haza nagy fia iránti hálájáról világgraszoló vallást tegyen.

És a törvényhatóságok, községek is dicséretes buzgalommal csatlakoznak a polgárság mozgalmához.

Igy Baja városa is, melynek az emléktünnep rendezésére kiküldött bizottsága f. hó 2-án tartott ülésében a következő előkészítő intézkedéseket határozta el:

1) A törvényhatóságot a polgármester és az önként jelentkező bizottsági tagok képviseljék a székesfővárosban a Kossuth-mauzoleum alapkövetelénél és helyez-
zenek koszorút Kossuth sirjára.

2) A törvényhatóság megkeresi az ág. hitv. ev. egyházközség előljáróságát, hogy az évforduló napján, d. e. 10 órakor isteniszteletet tartani és erre a törvényhatóságokat, egyesületeket és különösen az 1848/49-iki bajai honvédegyületet meghívni szíveskedjék; a bizottság az isteniszteletben testületileg vesz részt.

3) A törvényhatósági bizottság d. e. 11 órakor rendkívüli diszközgyűlést tart, egy felkérendő szónok által Kossuth érdemeit méltatja és emlékét jegyzőkönyvbe iktatja.

4) A város középületeit fellobogózza és a nap jelentőségét mozsár lövésekkel jelzi.

5) Megkeresi az egyesületeket, hogy épületeiket lobogózzák fel és hogy az évfordulónak társadalmi uton leendő megünnepelésén is közreműködjenek.

6) Megkeresi a bajai színigazgatót, hogy az ünnepély fényének emelésére diszeloadást tartson.

A harmadosztályu kereseti adó.

Egyéves önkéntes koromban nem nagyon szerették az önkéntes tejesurakat. Emlékszem, hogy káplár ur Hentsl következőleg szidott le egy közkatonát: „te számár, te ökor, te barom te te te egyéves önkéntes“. Ez volt a szidás legnagyobb foka. Maholnap Magyarországon így leszünk, hogy, ha valakit nagyon leakarunk sajnálni, azt fogjuk mondani: „te harmadosztályu kereseti adót fizető polgártárs“. Minden ember bármely pártálláson legyen is, meg van győződve arról, hogy a III-ad osztályu kereseti adó lesz a legnevettségesebb, mert a pótdókkal együtt 20%-át képezi jövedelmének. Ha ezt az emberek az államnak megfizetnék, nem volna iparos, kereskedő, mert már minden az államé volna. Ez a törvény tehát egy élő absurdum, mely nevettségessé teszi a kormányt, mely a törvény kijátszására kényszeríti a lakosságot. Minek hozták ezt a törvényt? Talán azért, hogy megtartsák? Nem, nem azért hozták. Egyrészt azért hozták, hogy kijátszhassák, másrészt, hogy a finánc kénye kedvének tegyék ki az országot. Még az az egy szerencse, hogy bizottság állapítja meg az adó mennyiségét és hogy mindenféle finánculcs helyett a kivető bizottságnak van másik kulcsa, a méltányosság és a józan ész.

Ezeknek az uraknak a józan eszéhez és méltányosságához fordulunk, hogy a város lakosságát óvják meg ezen torz-törvény következményeitől. Sok kereskedő, iparos és más foglalkozást űző egyén jövedelme egy részének sorsa az adókető bizottság tagjai kezébe van letéve. Kezeljék ezt hiven, önérzetesen, igazságosan és áldás fogja kísérni működésüket, a polgárság köszönetét, elismerését fogják kivívni.

Adót mindenkinek kell fizetni, az ország kormányzása, igazgatása, művelődése pénzbe kerül, nem akárnánk mi sem a civilizált népektől elmaradni, de a költségeknek meg van a határa, a teherviselési képesség az utóbbi években sajnos nagyon is megcsökkent és ezt még a fináncnak is be kell látni.

A fináncot mindenki szidja, legkeservebb a foglalkozása. De természetes dolog ez, ha valaki egy rossz törvényt, egy ellenszenves törvényt, egy absurd dolgot hajt végre, nem számíthat kedvező fogadtatásra. Tény az, hogy neki a törvényt végrehajtani és első sorban respectálni is kell. Azonban az is tény, hogy a törvény mikénti végrehajtása az egyéntől függ és tapintatossággal, pártatlansággal az egyén még mindig szerezhethet érdemeket, még mindig találhat méltánylást. Nem az a hivatása a fináncnak, hogy a kincstár jogtalanul, méltánytalanul, igazságtalanul gazdagodjék, — mert hisz a polgárok nem a kincstárért vannak, hanem a kincstár a polgárok javáért, hanem az a célja a fináncnak, hogy a polgárok jogtalanul és igazságtalanul ne károsítsák meg a kincstárt vagyis a közvagyonot. Ennek az érzéknek kellene kifejlődve lenni a polgárságnál, ennek az érzéknek kellene kifejlődve lenni a fináncnál. Holott a valóságban úgy áll, hogy ép az ellenkezője fejlődött ki. T. i.: A finánc minden áron a kincstárt akarja gazdagítani és virtus az, ha a polgár a kincstár követelése alól

kibújhat. Nem lehet az másképp ott, ahol a törvény fonák, ahol a törvény merev alkalmazása a polgár megélhetését támadja meg. Maga a törvény teszi ellenséggé a magyart a magyarnak.

Mindhiába! Tanulnunk kell az osztrákoktól, meg a csehektől. Vagyoni kérdésben ne legyen köztünk pártoskodás. Fogjunk össze. Ha ez a törvény senkinek sem tetszik, törekedjünk ennek megváltoztatására. Fejtsünk ki agitációt közös erővel. Ezt az egész ország kívánja. Lidércnyomástól szabadítjuk meg Magyarországot lakosságának jó részét. Az osztrákok meg a csehek mindig veszekednek. Mikor a zsebre kerül a dolog, akkor összefognak és szidják a magyart azért, hogy nekük fizetni kelljen.

Nekünk is úgy kellene tenni. Semmi atyafiság az osztrákokkal, meg a csehekkel. Önálló vámterület. A magyar érdekeknek, a magyar földmivelésnek, a magyar iparosnak megvédése az osztrák és cseh ellen, ez legyen küzdelmünk erős tárgya. Ha azoknak a veszekedéseknek, szóáradatoknak, politizálásnak, küzdésnek, gyűlölségnek egy tized részével — melylyel egymással szemben küzdünk — közös erővel a német és cseh sógorok ellen küzd-nénk vagyoni érdekeink megóvása céljából, olyan eredményeket érhetnénk el, hogy nem kellene a kincstárnak fufangot alkalmazni, hogy minél mosolygóbb arccal fizessen a szegény polgár és a polgárnak nem kellene kibuvót keresni, törvényes adója megfizetése alól. Szent a hitünk, a meggyőződésünk, hogy elérjük. De hogy mikor? az a nagy kérdés, mert bár sok erénye van a magyarnak, az összetartás nem tartozik ékeségei közé.

— n

Az alsó baranya-bácsi ev. ref. egyházmegye közgyűlése.

Az alsó baranya-bácsi ev. ref. egyházmegye közgyűlését e hó 1-sejétől 4-dikéig az idén, Baján tartotta meg Nt. Szabó Péter pirosi lelkész esperes és nagyméltóságú szentkatolnai Cseh Ervin horvát miniszter, főgondnok ur kettős elnöksége mellett — 32 anyaegyház Baranyából, Bácsmegyéből és Szerém Verőcze megyéből egyházi és világi képviselők útján jelent meg.

A gyűlés tárgysorozata a következő:

1. A közgyűlés megnyitása.
2. Képviselők igazolása.
3. Elmaradásukat bejelentették.
4. Távolmaradásukat be nem jelentették.
5. Kisegítő jegyzők választása.
6. Jegyzőkönyv hitelesítők választása.
7. Esperes évi előterjesztése.
8. Hátralék jegyzék: a) 1901. évi jk. 6. l. mulasztások igazolása. b) Kórógyi iskola felekezeti létéről értesítés nem jött. c) Az énekek tananyagul beosztattak. d) Uj-Verbászon, Ó-Verbászon jelentették, hogy a gazdasági ism. iskolában már tanítják a vallást. e) Kórógyon a jövedelem forrása még két évig le van kötve, ez idő után minden restantiáját törleszteni ígérte. f) Beska az elkülönítést teljesítette-e? g) Kula, Haraszt, Kórógy, Seliste, Tordince, Ivance, Brod igazolása. h) Ó-Verbász igazolása. i) Restánsok igazolása. k) Szent-László jelentése. l) Kölked jelentése. m) Haraszt, Kórógy, Babarcz jelentése. n) Poór József jelentése. o) Határozat.
9. Ujsóóvé lelkészválasztás megerősítése.
10. Egyházmegyei

11. Missziói bizottságba elnök-választás.
12. Számvevőszéki tag választás.
13. Levéltáros választás.
14. Közalapi bizottság jelentése.
15. Tanügyi bizottság jelentése, ezzel együtt az uj-szivaczi énektanítás beosztása.
16. Korbay alapról ügyészi jelentés.
17. Tanítók megerősítése.
18. Tanítók eskütétele.
19. Számvevőszék jelentése.
20. Orsz. özv.-árva gyámintézetéről jelentés és számadás.
21. Gyámintézeti számvizsgáló-bizottság jelentése, ezzel kapcsolatban a gyámintézeti közgyűlés jegyzőkönyve.
22. Korbai ösztöndíj odaitélése.
23. Egyházmegyei ösztöndíj odaitélése.
24. Egyházközségi képviselők választása.
25. Rétfalui hitoktatói állás szervezése.
26. Pirosi tanítói díjlevél módosítása.
27. Ujverbász, Kuczura 25% egyházi adó.
28. Hazai gyártmányok használatáról a tanítók jelentése.
29. A laskói paplak építését az esperes, a lelkész betegsége miatt elhalasztotta.
30. Számvevőszék ujonnan rendezése.
31. Óverbászi tanítói díjlevél módosítása.
32. Rendszabály javaslat tárgyalása.
33. Jövő gyűlés helye.
34. Ujsóóvéi lelkész-díjlevél módosítása.
35. Korbai érdembíró bizottság jelentése.
36. Korbai érdembíró bizottsági tag választás.
37. Ujszivaczi temetőből 28 négysz. öl föld eladása.
38. Maradék föld és két házvétele.
39. Nikimezei föld, templomhely, paplakhely, iskolahely vétele.
40. Keői temetőbe temetkezés.
41. Kopácsi temetőbe temetkezés.
42. Ó-Morovicza a pengő krok leírása tárgyában.
43. Tanítói gyámügyi számadás.
44. Segélykérvények tárgyalása.
45. A banovczai szeretetház részére földvétele.
46. A szerémi alsó részen missziói terület beosztása.
47. A missziói lelkészek rendes lelkészekül tekintessenek?
48. A vagyonszámvizsgáló bizottság mintáinak bírálatása.
49. Felső leányiskola létesítése.
50. Parochiális könyvtárak létesítése.
51. Pesti egyházmegye tan. bíráinak szaporítása.
52. Földváry »Adalékok« című könyvének megvétele.
53. Prot. theologia facultás ügye.
54. Zsinati munkálatok tárgyában rendkívüli gyűlés v. bizottság?
55. Szabályrendelet javaslat tárgyalása.
56. Felekezetenkívüliek gyermekeinek tandíjfizetése tárgyában intézkedés.
57. Missziói bizottság alakítása.
58. A tanítóképzés tartók figyelmeztetve vannak a jkvben.
59. A közalapi jövedelmek ne csökkentessenek.
60. A ref. emlékűnnepen perselybe gyűjtései.
61. Az 1902. évi konv. jkv. 16. sz. 23. pont?
62. Tökesegek egyházak.
63. A közpénztáros fizetésének arányos felosztása.
64. A laskói gondnok és presbyterek a hivatalt nem akarják elvállalni.
65. Közalapi hátralékok leírása.
66. Indítvány a hivatalos közlöny tárgyában.

Jelenvoltak: Nagyt. Szabó Péter esperes, nmltságu Cseh Ervin gondnok elnöklete alatt: Tóth János, Kulcsár Sándor, Szendy Lajos, Tóth Sándor egyházi és Kozma László, Schneider Károly, Kolozsváry Sándor, Kelecsényi Zádor világi tanácsbírák. Hetessy Viktor em. főjegyző.

Egyházak részéről: Babarcz: Sipos János. Baja: Széles Áron, Huszár Ferencz. Bélye: Dömötör Lajos, Szabó János. Cservenka: Keck Zsigmond. Csúza: Kontra János, Pap Ferenc. Darócz: Buzás Kálmán. Feketehegy: Tóth Sándor. Haraszt: Narancsik Zoltán. Herczegszőlős: Kulcsár Sándor. Karancs: Tóth János. Keő: Kiss Lajos. Kopács: Kurdi Béla. Kórógy: Szigeti József. Kölked: Ádám Imre, Dobri József. Laskó: Vinczy Gyula, Alföldy Lajos. Maradék: Jurányi Gusztáv, Özvegy György. Rétfalu: Józán Dániel, Gáspár János. Mohács: Varga Zsigmond, Balasi János. Nikince: Hegedüs Ferenc. Ó-Morovica: Hetes Viktor, Erdei Sándor. Paesér: Szendy Lajos. Sepse: Boldizsár Lajos, Kondor János. Piros: Szabó Péter, Fodor Lajos. Szent-László: Kele-

csényi Mihály, Dezső Mihály. Tisza-Kálmánfalva: Senki. Tordince: Dr. Szabó Lajos. Torzsa: Mór Jakab, Sroszer Fülöp. Ujsóóvé: Pap István, Bolecz József. Ujszivacz: Poór József. Ujverbász: Schmidt Henrik. Ujvidék: Molnár Hugó. Vörösmarth: Pap Zsigmond, Rohonczy János.

Tanítók részéről: Olácsy György Bajáról és Máté László Ó-Moroviczáról.

A gyűlés ünnepélyes isteni tisztelettel vette kezdetét a bajai reform. egyház templomában, hol a gyűlési tagok teljes számban megjelentek. Az ünnepélyes isteni tiszteleten Kiss Lajos keői lelkész úr imádkozott és a gyülekezeti éneket a bajai ref. egyházi orgonista kántortanító úr vezette — a református egyház szép dicséretének a 37. ének 1—2 versét énekelvén. Az ünnepélyes isteni tisztelet után, a Szentlélek Istennek kegyelmét egy rövid, buzgó imában az egyházi elnök — Szabó Péter úr kérte a tanácskozássra, utána a világi elnök ur üdvözölte az egybegyűlt közgyűlés tagjait. — Az óriás tárgysorozatot lankadatlan buzgósággal tárgyalták a templomban 3. és 4-én, két napon által. Az esperes kimerítő évi jelentésében nagyon sok kimagasló mozzanatot emelt ki a gyülekezetek valóságos és erkölcsi életéből, mely tanúságot tesz arról, hogy a felekezet ma is kész áldozni egyháza és iskolái emelésére. A gyülekezetek úgy az egyesek is ragaszkodnak egyházaikhoz és iskoláikhoz. A közel 32 ezer lélekből álló egyházmegye lakosai egyházi és iskolai czélokra önkéntesen adóztak az elmúlt 1901-ik évre 24 ezer koronával.

A belső hitélet is ápolva lesz az egyház veteményes kertjében, az iskolában, néptanítók által, úgy a családokban is terjed a benső lelki élet. Örömmel látjuk azt, hogy néhai Korbai Károly volt bács-kulai földbirtokos, 10000 koronás tőke alapja utáni kamata, mely mustár mag volt; ma már gyümölcsét hozza bőven. Hat bács-megyei németajku egyház iskolái, melyekben a tannyelv német volt ezelőtt 12 évvel: ma tiszta magyar iskolák. Ezt az eredményt a tanítóknak köszönhetjük. Ez idén jutalomban a következő német egyházak tanítói részesültek: Jung Károly uj-soóvéi tanító nyert 200 koronát, Müller Sándor uj-szivaczi tanító 150 K-t, Gutsohn Adolf új-soóvéi tanító 100 K-t, Kiss Béla új-szivaczi, Müller Zsigmond cservenkai és Krausz Gusztáv ó-szivaczi tanító 50—50 koronát. — Korbai Károly jótékonyági alap pénztárának kamataiból hittani pályán tanuló papnövendék nyert 400 koronát, mint jeles képzettségű tanuló — egy tanító jelölt szintén 400 koronát. A jövő iskolai évre nyert egy első éves tanítóképezdei tanuló Zsilli Dániel 400 koronát — a másik 2—3 400 koronás jutalmat nem adhatta ki az egyházmegye, mivel az illető pályázottól hiányzott a jeles iskolai bizonyítvány. — Pajjelölt nem pályázott a jövő iskolai évre. — Ezen alpból nyert segélyt olesó kamatra Nikince, szerémmegyei, most keletkezett gyülekezet 20,000 koronát, Moradék 12,000 koronát. Ezen két gyülekezet kivált a rom. kath. egyházból, mert a diakovári híres püspök Strossmeyer nem adott nekik olyan plebánost, ki magyarul elégitte volna ki lelki szükségüket. Ők magyarok akarnak maradni, hogy nemzeti nyelvüket megtarthassák — reformátusokká lettek. Ma 470 lelket számlál e kis gyülekezet — lelkesek, buzgók, áldozatra készek.

97 közgyűlési tárgy lett letárgyalva — 4 törvényszéki ügy is békés szeretettel lesz elintézve ha most nem is: de az elnökség tapintatos vezetése mellett hisszük nem sokára.

Örömmel látjuk azt, hogy e nagy területen, hol az egyháztagok magyar, német, szerb nyelvű reformátusokból állnak, a hivek szívében, lélekben, nyelvben igyekeznek egyek lenni.

A zöld asztalnál a tárgyak szeretettel lettek intézve. A fehér asztalnál kedélyes társaságban gyűltek össze közös banquetre a Nemzeti szálló díszes ebédlőjében, hol Baja város főispánja Schmausz Endre és a város polgármestere is megjelent. Volt felköszöntő az elnökségére, a főispánra, a polgármesterre. — Ékesszavakban köszönté fel a főispán az egyházmegye lelkészi és világi tagjait, mint akik a haza nyelvét és ezzel az állameszmét mindenkor hiven ápolják.

Három év múlva újból városunk falai fogják a derék egyházi és világi képviselőket köszönhetni. A viszontlátásra!

Az adókiivető bizottság.

Az adókiivető bizottság f. hó 9 és 13-ika közti napokon a III. oszt. keresetadó alá eső alábbi adófizetők adóját veszi tárgyalás alá:

1902. szept. 9.

A nyilvános számadásra köteles vállalatok és egyletek adójára vonatkozó javaslatok tárgyalása, ugy a bajai kir. adóhivatal kerületéhez tartozó községeket, valamint Baja városát illetőleg.

Butorkereskedők. — Kárpitosok:

1902. szept. 10.

Rubinstein Lipót 46 kor., Feigenbaum B. 39.

Cselédszerzők:

1902. szept. 10.

Hock Anna 10 kor., Goldberger Samuné 13.

Cséplőgép tulajdonosok:

1902. szept. 10.

Friedmann Miksa részért való cséplés, Matieviits József 80 kor., Mort József és Jerkovits Sándor 61-40.

Csizmadiák, cipészek, papucsosok és bocskorosok:

1902. szept. 10.

Polák Jakabné 10 kor., Eberhardt György 12, Horváth Zsigmond 12, Martinovits József 16, Kollár István 18, Berta Nándorné 18, Napora József 18, Bálint József 20, Jung József 32, Fehér László csizmadia 53, Deutsch Izidor 24, Mrakovits Ferenczné 24, Bilinczki Sándor 27, Kubatov Mihály 24, Sebők István 12, Gömöri Kálmán 24, Fischl Adolf 30, Schein Lajos 24, Popovits Péter 27-40, Katarinka János 28, Bizony József 28, Gyurákovits Péter 28, Jagieza István 29, Koczián Károly 29, Dobler Lipót 31, Kapeller József és Kapeller Irén 32, Stein Adolf 32, Rásits Miklós 37, Szvetnyik Ferencz 34, Árvay Antal 34, Czettl József 35, Farkas Mihály 32, Lajdi József 35, Rózsahelyi József 96, Huszár Ferencz 35, Horváth György 35, Pintér Pál 35, Ditrich György 36, Sztruhák János 36, Weisz Henrik 37, Weisz Salamon 50, Spolarits Antal 40, Dallos Ferencz 45, Pock József 48, Csáp Venczel 50, Rigoczky Mihály 52, Farkas Péter 50, Rác István 36, Szilágyi Sándor 62, Mittler Izidor 55, Szabó Sándor 69, Hatos Imre 70, Plaveczyk András 73, Grünstein Mór 205.

Cukrázók és cukorkészítők:

1902. szept. 11.

Scherer Péterné 13 kor., Hocker Ágoston 23, Marxer Antalné 9, 24, Risztits Koszta 58, özv. Steininger Lajosné 70.

Divat-, pipere-, himzők, rőfös kereskedők:

1902. szept. 11.

Altman Mór 13, 11, kor., Eisenberg Lipót 13, 20, Goldberger Jakab 20, Goldberger Simon 24, Lichter Mór 22, 24, Spitzer Ignác 25, Kreinikker Etel 30, Mojzes Mária 33, Huszár Arnold 34, Kovács Sándorné szül. Zsivánovits Katicza 18-50, 37, Moldovaji János 50, Boriszák Istvánné 63, Marosi Jakab 70,

Viesel Fáni 74, Berndorfer Ede 89, Tausig Jakab 104, Fischer Béla 114, Sternfeld Vilmos 280, Fischer Pál 143, Diamant Lajos 222, Schlieszer Mór 400, Schlieszer Miksa 447, Reich Vidor 575, Reich Vilmos Gyula 800, Fischer Lipót utóda 500.

Dohány-, bélyeg- és sorsjegy eladók:

1902. szept. 11.

Viesel Mórné 18-56 kor., Rothschild Zsigmond 80, Krausz Vilmosné 40, Horváth Jánosné 64, Fried Samu 168.

Duna-fürdő tulajdonos:

1902. szept. 12.

Novák Lászlóné 50 kor.

Esernyős:

1902. szept. 12.

Fischer Steiner Róza 47 kor.

Építők, kőművesek, ácsok:

1902. szept. 12.

Csermák Pál 26 kor., Gábris Pál 20, Iszkeitz András 35, Pilinszky János 35, Szegfű Péter 11, Mikoleczky Ferencz 33, Bernschütz István 10, Kriskovits Mihály 33, Uramovits Péter 39, Schinner Ferencz 42, Tokodi János 24, Klein János 41, Jorgovits Svetozár 60, Benczák Sándor 81, Szingen Károly 80, Spitznágel Ferencz 150.

Fa-, deszkakereskedők:

1902. szept. 12.

Schön Samu 70 kor., Schön József 70, Neuvirth Róza 300, Kollár Ernő fakereskedő 80, Kollár Ernő mészégető 40, Kollár Ernő dereglyés 27, Kollár Ernő erdő-, fa-, kőtermelő 152, Wiesel Sándor 295, Dely Géza 219, Wiesel Sándor és Kollár Ernő 295.

Fazekasok, gypszöntők:

1902. szept. 12.

Cser Györgyné szül. Borkovits Magdolna 14 kor., Hebrang János 12, Ikotics Máté 16, Németh László 17, Szegszárdi János 19, Szabó Lajos 24, Kovács Ignác 28, Vilhelm József 35, Adamek Ottó 51, Godár János 53, Repka Mihály 52.

Festők, mázoló, fényképészek:

1902. szept. 12.

Márkstein Izidor 11 kor., Viczl János 16, Köbling János 24, Jerkovits Máté 24, Paszterko József 25, Kanzen Miklós 30, Varga János Jenő 32, Chalupa János 65, Eder Kálmán 40, Bognár József 40, Reichenberg Antal 40, Jerkovits János 38, Perger Vincze 44, Goldstein Márk 62, Wagenblatt Ferencz 87, Valter István 126.

Fésűsök:

1902. szept. 13.

Staucher József 15 kor., Nagel József 16, Medvelits Károly 18, Nagel Károly 20.

Gabonakereskedők:

1902. szept. 13.

Fischl Ádám 20 kor., Wiesel Arthur 34, Boschán Jakab 23, Herman Adolf 25, Friedman Sándor 54, Deuts Izsák 40, Wiesel Dávid 80, Gründvald Dávid cementáros 50, Schvarecz József vállalkozó 368, g. keresk. 125, Viesel Mór és Illés 132, Weisz Salamon 95, Hermann Sámuel 127, Hermann Sámuel gyapjukeresk. 60, Ripp Sámuel 145, ifj Weidinger Benő 240, Fischóf Vilmos 217, Fischer Adolf 400, Weisz Adolf 570, Weidinger Salamon 600, Vogl Zsigmond 778, Kaufman Sámuel 3042, Scheiber Adolf 530.

Gyárok (gép, élesztő, ecet, szesz, szikviz, gyufa és vatta):

1902. szept. 13.

Fischer Gizella férj. Fischer Mórné 31 kor., Valeró Edéné 38, Dr Sztruhák István 106, Spitzer József és Ármin 562, Szilágyi Sándor és Madár Zsiga 150, özv. Spitzer Albertné 125, Pollerman Bertalan 186-60, Somogyi Emil élesztő és ecetgyáros 512, 225, Bruszt Simon és tsa 300, Bruszt Simon és tsa liztk. 300, Spitzer Benő 1171, Szücs Ödön és társa 1332, Dubs Márton 360, Schmidt F. és Gyula 210, Fleischman Benő és fiai ecetgyár 347-16, Fleischman Benő és fiai sókeresk. 44-40, Fleischman Benő és fiai szikviz gyáros 30, Fleischman Benő és fiai szesz. 66, Fleischman Benő és fiai termény keresk. 571.

Gyógyszerészek.

1902. szept. 13.

Dr. Makray László 162, Gyarmaty Emil 165, Hübner József 185, Hoffenreich Károly 240.

(Folytatjuk)

HIREK.

Cseh Ervin miniszter Baján. Az ev. ref. egyház nagygyűlésére Bajára lerándult Cseh Ervin horvát minisztert f. hó 2-án ünnepélyesen fogadta Baja város közönsége. A minisztert, ki Schmausz Endre főispán társaságában érkezett Bajára d. u. 4 órakor, az indóháznál a város polgármestere fogadta és az egész városi tanács, meg sok előkelőség. A magas vendég e hó 3-án az ev. ref. egyház bajai kongresszusán elnökölt, este pedig visszautazott a fővárosba.

Plósz Sándor igazságügyminiszter Bácskában. Plósz Sándor a rigyiczai kerület országgyűlési képviselője miként még tavasszal elhatározta, szeptember 20-án megfogja látogatni választóit és ez alkalommal beszámoló beszédet tart. — A rigyiczai kerület választói ünnepélyesen készülnek fogadni képviselőjüket, aki Rigyiczán Lollok Alajos kerületi párt elnök vendége lesz. Az igazságügyminiszter Zomborba is ellátogat, hol az igazságügyi palota helyét megtekintí, hogy az hová építtessék.

Közgyűlés. Baja város törvényhatósági bizottsága f. hó 11-én tartja közgyűlését, melyet a közigazgatási bizottság ülése fog megelőzni.

A bajai jóték. leányegyesület folyó hó 14-én délben nyitja meg ünnepélyesen az Izr. Aggok házába helyezett népkonyháját. A megnyitásra szívesen lát vendégeket az egyesület.

A baja-báttaszéki hid ügyében megindult mozgalom előkészítő bizottsága felhívást bocsátott közre, amelyben az érdekelt köröket mentől tömegesebb csatlakozásra szólítja föl. Vajha mindenütt élénk visszhangra találna a lelkes szavú felhívás!

Miniszteri köszönet és elismerés. Cseh Ervin horvát miniszter hálás köszönetét fejezte ki a »Nemzeti Szálló« bérlőjének, a nagyteremnek a közgyűlés előkészítésére történt díjmentes átengedéseért, egyben pedig elismerését fejezte ki a figyelmes és kifogástalan kiszolgálásért, a melyben úgy ő, mint az összes vidéki képviselő részesült.

Gotterhalte az imádságos könyvekben. Nem valahol Bécsben, hanem magyarországi református emberek imádságos könyvében van a Gotterhalte. Ne szégyenkezzenek azonban a derék magyar reformátusok egy pillanatra se, megmondjuk egészen nyíltan hol történt meg ez a példátlanul vakmerő hazafiatlanság. Az alsó baranyai-bácsi református egyházkerület szept. 4-iki bajai közgyűlésén pattant ki a dolog, s mélyen felháborított és megbotránkoztatott minden hazafias gondolkodásu magyar embert. A közgyűlésen Cseh Ervin miniszter elnökölt. Szabó Péter egyházi elnök és pirosi esperes bejelentette, hogy a szerémségi Beska nevű német hitközségnél az összes ott használatban levő hivatalos kiadásu egyházi énekes könyvből *kitépték a Szózatot, Hymnust* és helyükbe a *Gotterhaltét* ragasztották be. A közgyűlésen Kontra János csuzai lelkész élesen elítélve ezt az undok merényletet, erélyesen követelte a vizsgálat megindítását, hogy a bűnösök meglakoljanak örcátlanságukért. A közgyűlés megbotránkozásának adott kifejezést a beskai egyházközségben történtek felett. Szabó esperes pedig bejelentette, hogy megindítja ebben az ügyben a legszigorubb vizsgálatot. A szerémségiek rendkívül szánsalmasan védekeztek, bár segítségükre sietett *Kozma* László volt országgyűlési képviselő is. A hazafias papságot rendkívül felháborította a Gotterhalté nevű hóhér-himnusznak becsapása a zsoltárokba.

Az iparoskör 1902. augusztus hó 17-iki táncmultságán a következő felülfizetések történtek: Dr. Reich Aladár 18 K 40 f, Szigriszt István 6 K, Hübner József 5 K, Reich Vidor, Dr. Szirmai Vidor, Weisz Nándor 4—4 K,

Öhler Gyula, Antics Emil, Nievel Nándor, Fsiher Béla, Nánay Lajos, Kazal József, Wunderlich József, Tomcsányi Béla, Bokor Oszkár, László Ottó, özv. Trápl Ferenczné, Schmidt Ferencz, Csihás Antal, Csihás Imre, Fischer Emil, Stampfl Jenő, Schmidt Gyula, Romátka Jenő, Dr. Alföldy L., Kapitány Márton, 2—2 K, Loncsek József, Lengyel Sándor 1'60—1'60 K, Gludovátz János 1'40 K, Szabó Lajos, Huber Károly, Görheny Nándor, Rábl Béla, ifj. Utry Pál, Schöffler Gyula, Berta Nándor, Erdős Lajos, Székely Alfréd, Lerner Antal, Morgenstern Ignácz, Kazinczi Lipót, Gottlieb József, Dr. Kelemen József, Kelemen Ede, Schuler István, Schuler József, Wiesel Ármán, Auch Izidor, Vágó Ferencz, Poek Károly, 1—1 K, Schrinner Dezső, N. N. 80—80 f, N. N., Abraham Sándor, N. N., 40—40 f, Vörös Mariska 20 f.

Az 1902—1904-ik évre alakított bajai egyenes adókvető bizottság tárgyalási sorrendje:

1) Arany-, ezüstművesek, órák, ékszereszek, bádigosok, bérkocsisok és vizárosok 55. t. csütörtökön, szeptember 4-én.

2) Asztalosok, bérlők, 63. t. pénteken, szeptember 5-én.

3) Bognárok, borbélyok, bordélyosok, bor- és pálinkakereskedők, bőrkereskedők és timárok 48. t. szombaton, szeptember 6-án.

4) A nyilvános számadásra köteles vállalatok és egyletek adójára vonatkozó javaslatok tárgyalása, ugy a bajai kir. adóhivatal kerületéhez tartozó községek, valamint Baja városán, illetőleg kedden, szeptember hó 9-én.

5) Bútorkereskedők, cselédszerzők, cséplőgéptulajdonosok, csizmadiák, cipészek, papucsosok és bocskorosok 59. t. szeptember 10-én, szerdán.

6) Cukrászok és cukorkakészítők, divatpiperekereskedők, himzők és rőföskereskedők, dohány-, bélyeg és sorsjegy eladók 34. t. szeptember 11-én, csütörtökön.

7) Dunafürdő tulajdonos, esernyős, építők, kőművesek, ácsok, fakereskedők, fazekasok és gipszöntők, festők, mázolókat és fényképészek 53. t. pénteken, szeptember 12-én.

8) Fésűsök, gabonakereskedők, gyárosok, gyógyszereszek 42. t. szeptember 13-án, szombaton.

9) Gyolcsosok, hajkereskedők, hajótulajdonosok, kormányosok és hajósok, halászok, harisnyakötők, tarisznyások, kalaposok, kádárok, kefekötők, kertészek és virágárosok, keztűsök, keményseprők, 54. t. szeptember 15-én, hétfőn.

10) Késesek, kocszmárosok, szállodások és kimérők (a lajstrom 670. tételéig) 40. t. kedden, szeptember 16-án.

11) Kocszmárosok, szállodások és kimérők (a lajstrom 670. tételétől 707-ig bezárólag), kosár- és vesszőkereskedők, facikk árusok 41. t. szerdán, szeptember 17-én.

12) Kovácsok, kőkereskedők és betűmet-szők, könyvkereskedők, papirkereskedők és könyvkötők, körhintások és ponoráma tulajdonosok, kötélvetők, kucséberék, déli gyümölcsárosok, lakatosok, puskások és reszelővágók 46. t. csütörtökön, szeptember 18-án.

13) Látszereszek, lókereskedők, kupecok és marhakereskedők, mérnökök, mészárosok és hentesek 55. t. pénteken, szeptember 16-án.

14) Mézesbábosok, malomtulajdonosok, molnárok és lisztkereskedők (a lajstrom 950. tételéig) 42. t. szombaton, szeptember 20-án.

15) Malom tulajdonosok, molnárok és lisztkereskedők (a lajstrom 951. tételétől 967-ig), orvosok, ószeresek 63. t. szeptember 22-én, hétfőn.

16) Pálinkafőzők, pékek és cincárok, pénzüzerek és pénzközvetítők, rézművesek, sertés-kereskedők, hizlalók és sáfárok, szabók, ruhakereskedők, varrónők és szűrszabók (a lajstrom 1115. tételéig bezárólag) 55. t. kedden, szeptember 23-án.

17) Szabók, ruhakereskedők, varrónők és szűrszabók (a lajstrom 1116. tételétől végig), szatócsok, (a lajstrom 1165. tételéig) 43. t. szerdán szeptember 24-én.

18) Szatócsok (a lajstrom 1165. tételétől 1210. tételéig) 46. t. csütörtökön, szeptember 25-én.

19) Szatócsok (1210. tételétől végig), szállítók, vállalkozók 45. t. pénteken, szeptember 26.

20) Szénkereskedők, szijgyártók, nyergesek és kocsigyártók, szűcsök, szülésznők, tánc-

tanítók, takácsok, téglá-, mészégető és elárusítók, 42. t. szombaton, szeptember 27-én.

21) Temetkezési vállalatok, tojás-, vaj-, túró- és tejfel kereskedők, toll és rongykereskedők, ujságszerkesztők, üveg-, porcellánkereskedők, ügynökök, 50. t. hétfőn, szeptember 29-én.

22) Ügyvédek, közjegyző, bir. végrehajtók és becsüsök, vaskereskedők, zenészek 39. t. kedden, szeptember 30-án.

23) Póttárgyalás szerdán, október 1-én.

Szőlővesszők és szőlőoltványok értékesítése. A földmivelési miniszter a szőlővesszők és szőlőoltványok értékesítésének előmozdítása végett a hazai szőlőbirtokosoknál rendelkezésre álló és eladásra szánt ily termékek közhirretételét elrendelvé, szőlőgazdáknak érdekekben áll eladásra szánt szőlővesszőket f. évi szeptember hó 20-ig a kerületi szőlőszeti és borászati felügyelőnél Szabadkán bejelenteni.

A darázs mint káros rovar. Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter utalva a mult esztendőben tapasztalt darázsokozta pusztításokra, rendeletben mondta ki, hogy a darázsok, mint káros állatok kötelezőleg irtandók. Az irtási utasítás nemsokára minden faluban ki lesz dobolva s az engedetlen birtokosok, mező vagy erdőőrök az 1894. évi VII. t.-c. 95. pontja szerint lesznek megbüntetve.

Zombor Kossuth ünnepe. Az a magasztos érzés, mely Magyarország újjáteremtőjének Kossuth Lajosnak születésnapja 100-ik évfordulója alkalmából megdobbantja minden igaz magyar embernek a szívét, Zombor város társadalmát sem hagyta érintetlenül és a március tizenötödikét rendező állandó bizottság nevében Vértesi Károly elnök — minden hazafias ügy lelkes harcosa — a Kossuth ünnepély műsorának megállapítására a nagybizottság tagjait a napokban értekezletre hívta.

Véres kardpárbaj. Raichl Ferencz műépítész és dr. Mukits Aurél gyakorló orvos között, f. hó 2-án, kedden reggel a szabadkai m. kir. honvéd laktanya vivó termében, véres kardpárbaj folyt le. Dr. Mukits Aurél a homlokán súlyos sérülést szenvedett. Raichl Ferenc sértetlenül maradt. A párbajra összeszólalkozás adott okot.

Értesítés. Mindazon méntulajdonosok, kik eladó ménlovaikat megvétel végett az állami lótenyészintézetek részére felajánlották, ezennel értesítettek, miszerint a bejelentett teljes koru ménnek bizottsági meg szemlélése és esetleg megvásárlása Szabadkán szeptember 12-én fog eszközöltetni. Az elővezetés helye és ideje iránt kellő tájékoztatást a vásár napján a város hatósága fogja a kérdezősködőknek megadni. A megvásárolt ménlovak a helyszínén fognak azonnal átvétetni, vételáruk pedig az eladó által megnevezendő m. kir. adóhivatalnál esetleg csak 1903. évi január hó folyamán fog folyóvá tétetni.

Hatlábú borjú. A vasvármegyei Szentpéterfalván egy parasztgazdának a tehene a napokban borjut ellett, melynek hat lába és két hátsó teste van, a melyek közül egyiknek nőtény, a másiknak him ivar-szervei vannak. Ehhez hasonló természeti ritkaság aligha van Baranum muzeumában. A borju tulajdonosa a szörny állatot, mely még él és szopik, Baranumnak szándékozik felajánlani.

Véres verekedés. Tatabázáról vesszük az alábbi tudósítást: M. hó 26-án Tatabáza községében a képviselőtestület és Bureczky János bíró, Tüske Márton, Teleky Károly esküdtek közt a község pénzügyei miatt éles vélemény eltérés fejlődött ki, olyannyira, hogy a közgyűlés után a nagyvendéglőben folytatott eszmecsere tettelegességre ragadtak egynehányat. Nevezetesen Tüske Ferencz képviselőt megszürték, Juhász Pál képviselőnek pedig a fejét súlyosan bevették. Az eljárás az eddig még ismeretlen tettesek ellen folyamatban van.

A malmok és a vasárnapi munkaszünet. A hatóságok a vasárnapi munkaszünet ügyében a malmokra vonatkozólag kiadott rendeletet akként értelmezték, hogy a munkaszüneti napokon való őröltetés joga csak a nagyobb gőzmalmokat illeti meg, amelyek kivételre dolgoznak s így gépeik szakadatlanul működnek éjjel-nappal. A kisebb gőzmalmoknak és száraz-, vízi- és szélmalomoknak nem engedték meg a szakadatlan munkálkodást, mert úgy fogták fel a dolgot, hogy ezeknél

egyáltalában nem lehetetlen az üzem félbeszakítása, sőt azt naponta meg is teszik, a rendes munkaidő befejeztével. A kereskedelemügyi miniszter most, az e tárgyban hozzá intézett kérelmet megvizsgálva, kimondja, hogy a kisebb malmok, ha a szükség megkívánja, épp úgy folytathatják a munkát a munkaszüneti napokon is, mint a nagy malmok.

A hajó kerekei alatt. A napokban Adán, mint onnan írják, a szegedi gőzhajó kerekei alá került egy tulmerész ladikos fiu. Mikor a hajó haladt, utána evezett *Pintér* Jenő kereskedelmi iskolába járó tanuló szandolinban, hogy a folyó hullámain ringassa magát. De oly közel járt mindig a hajóhoz, hogy a kapitány többször kénytelen volt figyelmeztetni: vigyázzon, mert a kerék alá kerül. Hiába volt a szép szó, hiába volt a figyelmeztetés, ő mégis a hajó közvetlen-közelébe ment s mikor a hajó kissé hátrált, akkor a szandolin *Pintérrel* együtt a kerekek alá került. *Pintért* egy matróz csakánynyal mentette ki a biztos halálból.

Hegedü és sziv.

Oh! a szivnek több a hurja,
Mint a hegedűnek;
Rajtuk édes szenvedélyek!
Szólnak, hegedülnek!

Több a hurja, ámde könnyebb
Hurja pattanása!
Elég hozzá egy szép ajak
Hamis mosolygása . . .

Szeptemberi levél.

Édes Lilikém!

Az igaz, hogy »még nyilnak a völgyben a kertí virágok«, de azért már mégis sok jel mutat arra, hogy szeptemberben vagyunk. Első sorban persze a kalendárium figyelmeztet erre az eseményre, de még inkább következtethető a képezdészek tömeges megérkezésétől és végül a múzsák közelgő bevonulásától. És itt álljunk meg édes Lilikém! Tudom, te nagy előszeretettel pártolod a színházat, nem mondom épen, hogy a Németh Náci vagy a Falussy Pista kedvéért, hanem igaz műélvezet és járulékaik mentől zavaraltalanabb megszerzéséért. Ugy hallom, 16-án már megkezdik a Sziebenburger táti »Bottyán generális«-ával. Ez a darab az, tudod, amelyiknek sokáig nem tudott a szülő atya nevet adni. Előbb »Vak Bottyán« volt a címe. Azután Thaly Kálmán, a kurucz történelem főkapacitása, megírta a szerzőnek, hogy Bottyán generálisnak soha eszéágában sem volt vaknak lenni, csak a sötétben nem látott. Ez a baleset pedig mindannyiunkat érhet. Így gyógyult ki rövidesen, minden orvosi műtét nélkül Bottyán úr. Egyik napról a másikra megszűnt a vaksága és lett belőle »Bottyán generális.«

Szóval jönnek a színészek és színésznők Szentesről és ez a bohém, sans géne tábor legalább egy kis életet önt majd ebbe a szürkülő városba. És biztos vagyok benne, hogy a bajai jeunesse d'oreé egy része, mihelyt az első tánc-operett előadás lezajlott, frontot csinál nekünk és a kuliszák mögött keres enyhet és boldogulást. Mert ezek a mi ifjaink szakasztott olyanok, mint a lepkek; hűtlenek, csapodárok és állhatatlanok. Hanem tőlünk megkivánják, hogy hűk legyünk egész a sirig és mi ezt oly örömmel teljesítünk, ha egy kis jó példát mutatnának. Csakhogy ők gyönyörködnek a mi szenvedésinken míg azt látják, hogy csendes vízben halászunk, de ha megunjuk a sima víztükröt és a zavarosba kormányozzuk kicsiny esolnakunkat, azután kivetjük a hálót egy kis aranyhalra; —akkor ránk fogják, hogy »kacér, hamis, szivrabló« és a tetejébe elítélnék, hogy: holtáig és holtunkig legyünk rabjuk és még esküdjünk is meg, hogy ha ők betegek, vagy lsten ments, nyavalyások lesznek, mi ápoljuk, gondozzuk és szeressük őket! — Hát hallottál már ilyen vakmerőséget? — Ugy-e ezt Torda Tófaluban nem merik megtenni a fiuk, vagy vannak is ott fiuk? Ott is amolyan lshűtők mint a mieink, a kik muzsikálnak éjjel után egy-

egy órát s akkor is a saját nótájukat huzatják, hogy tudjuk, ki bomlott meg. Küldenek egy csomó kugler-bombont, de még azt is szeretnék, ha mi mennék érte a postára. Ha kirándulást csapunk, fizetnek pezsgőt, azt hiszik, ha az édes ital elkábit bennünket, majd hiszünk nekik. Ha távol vagyunk, küldenek néha-néha pár levelet, melyben írják: »Jöjj haza, te édes, aranyos baba, epedve vár a te Mucuskád«, csak az jó, hogy mi nem hisszük el ezt a sok bohóságot.

Már csak a színház kedvéért is hadd ott Torda Tófalut és vidékét és jöjj mielőbb haza, hogy már egyszer kiönthessem a sok-sok mondani valót és te visszont mesélj az aranjeuzi szép napokról . . .

De igaz édes Lilikém, egész megfeledkeztem, hogy én a szeptemberről akarok írni.

Tudod, ha rá gondolok, hogy őszbe csavarodunk, úgy elfog valami borongós hangulat. Olyan ez a hónap, mint a negyvenéves szép asszony, akinek derűs a tekintete, kacéran nevetősek a szemei, de hajfűrtjei közt egy-két ősz szál már akad, melyet természetesen siet eltávolítani reggeli öltözködésekor. A falombok közt az ősz leheletére egyre több lesz a sárgássá vált levél . . . Az igaz, még mindig forrón süt a nap, állítólag most a legforróbban.

És ezt a meleget abban a hónapban kell túrni, amelyik az elmúlásra emlékeztet minden pillanatával.

Itt van a küszöbön Kisasszony napja — fecske vándorlás ideje. Már nem olyan mérész az acélos szárnyu istenmadár repülése, mint a milyen eddig volt. A templomtornyok közelében egyre sűrűbben gyűlnek össze, künn a mezőn ellepik a telegráfsodronyokat és tervezgetnek a fölött, hogy mikor induljanak útra.

A mi a könnyen hívó emberi szívnek öröm, azt ők már kételkedéssel fogadják. Hiába süt melegen a nap, ez már a vég kezdete; az utolsó, erőlködő fellobbanás, a mikor hullanak lefelé a sárga levelek. Játszi kedvvel közéjük fú a szél és kacagva söpri tova, mintha jelezné, hogy rövidesen itt az ősz uralma, el kell temetni a vágyakat, reményeket, amelyek kora tavasszal fakadtak bimbó alakjában, nyári nap perzselő hevében fonyadtak semmivé mint rózsák.

Ez a vég kezdete.

A mikor tudjuk, hogy közeleg a temetés, de úgy szeretnők elhalasztani a napját. Látni, érezni azt, hogy elpusztul minden, ami édes volt a szívnek és nem marad meg más belőle, mint a visszaemlékezés boldogsága. Mert boldogság az is, ami fájdalmas. Hidegedő érzésünket eltompítja a vigasztalanság és elszállunk képzeletben ahhoz a rózsaszálhoz, amelyet ismertünk már bimbó formájában. Hiszen a miénk az már akkor is, csak később perzselte el a napsugár.

Ez a bimbó az emberi reménység. Pusztító napja az élet sok száz körülménye, befolyása, mérge.

. . . Szálljatok, feskemadarak, boldogan oda, ahol nem csapja meg a lelketeket hűvös szellő fuvalata.

Menjete meg most, a mikor nem hült ki az utolsó sugár, legalább átmenet nélkül jutok a boldogság folytatásába.

Egyszóval minden a közelgő enyészetre int már, csak a corsón nem látszanak a hervadás tünetei.

Az estharang kondulása most is ott találja a város közönségét a Sugovicza parton, ahol a napi eseményeket bizalmas, suttogó, szárnyaló hírek képében most is élénken letárgyalják.

A sok csevegő leányka elevenen sürgő-forgó csapata az örök üdvösség tündérkertjévé avatja esténkint ezt a kietlen homoksivatagot. Mintha varázsszóra pompázna mindez a hervadás idején. . . .

Mintha egy pajzán kis tündérke varázspál-cájának bűvös ereje parancsolna itt örökkön viruló kikeletet. . . .

Csak ide megyek, ha szabadulni akarok a hervadással fenyegető ősz gondolatától. Jöjj már haza. Addig is naponta negyvennyolc órai boldogságot kíván

Mariskád.

U. i. A huszártisztek is a napokban érkeznek a hadgyakorlatokról.

DRESCHER GYULA

vas- és fűszerkereskedésében

egy jó házból való flu

tanonc

felvétetik.

Két egészen új

szoba berendezés

több apróbb tárgyakkal

elutazás végett

azonnal eladó.

Különösen fiatal házaspároknak ajánlható.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Árverési hirdetmény.

Alulírott ezennel közhírré teszi, miszerint **Sztancsits Fábán** felperesnek **Gsilits Sándor** bajai lakos elleni 200 kor. tőke és járuléki kielégítése végett a bajai kir. járásbírósnak 1902. V. 473. számú végzése folytán foganatosított végrehajtás alkalmával zár alá vett, a bajai 827. számú betétben A I. 5788 5789. és 5790. hrszám alatt foglalt ingatlanokon levő kukorica, burgonya és szőlőtermést, a helyszínén 1902. évi szeptember hó 8-ik napján délutáni 4 órákor a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetése mellett nyilvános árverés útján elfog adatni.

Baján, 1902. szeptember hó 4-én.

Gédra Sándor,
zárgondnok.

9046. szám.

tk. 902.

Árverési hirdetmény.

A bajai kir. telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az árverést Dr. Jovánovits József zombori ügyvéd által képviselt Takács Sándor zombori lakosnak Blesics Márkóné Kovács Mária zombori lakos ellen 195 kor. tőke, ennek 1900. november 1-től járó 5% kamatai, 41 kor. 50 fill. eddigi, 16 kor. 50 fill. ezuttal és a még felmerülő költségek kielégítése végett az 1881. LX. t.-c. 144. és következő §§. alapján a szabadkai kir. törvényszékhez tartozó a bajai kir. járásbírósnak területén levő a felső-szent-iváni 243. számú betétben felvett I 1—2 sorsz. alatt Blesics Márkóné sz. Kovács Mária nevében álló 880,881 hrsz. 89. sz. lakház, udvar és beltelki szántóból álló jószágtestre 800 kor. kikiáltási árban ezennel elrendeli és annak Felső-Szent-Iván községénél 1902. évi október hó 1. napjának d. e. 10 óráját kitiúzi a midőn a fennebb körülírt ingatlan a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezők a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy ovadékképes papirokban a kiküldött kezéhez tegyék le.

Vevők a vételírat 3 egyenlő részletben és pedig az 1-ső részletet 30 nap-, a másodikat, 60 nap-, a harmadikat pedig 90 nap alatt, mindig az

árverés jogerőre emelkedésétől számított, de mégis az árverés napjától járó 5% kamataival együtt a bajai kir. adó-, mint letét-hivatalba az ide két példányban és kellő felzetekkel benyújtandó kérvény kapcsán fizessék le.

A bánatpénz az utolsó részletbe számítatik be. A részletes árverési feltételek ezen kir. tkvi. hatóság irattárában és Felső-Szent-Iván községénél megtekinthetők.

Kir. bíróság mint tkvi hatóság.
Baján, 1902. évi július 19-én.

Dr. Rác,
kir. albiró.

Szenzáció

számba megy

az állattenyésztés terén

a SOMOGYI GÉZA-féle 13.652. sz. alatt szabadalmazott s kipróbált továbbá a m. kir. földmivelésügyi miniszter és a magy. kir. belügyminiszterium részéről 1901. évi 52.972/III. I. sz. alatt jóváhagyott

„A sertések, lovak és tehének emésztését előmozdító táppor.”

Ara csomagokban à 36 fillér, skatulyában à ¼ kg. 90 fillér, ½ kg. 1.80 kor.

Ara kilónként 3 kor. 60 fillér.

E pornak rendkívüli hatása abban nyilvánul, hogy az állatok emésztését rendkívüli módon előmozdítja, mi által az állatok szervezete a legbiztosabban meg erősítettik és minden betegség elkerültetik.

Egyedüli elárusítóhely BAJA város és környékére:

Drescher Gyula kereskedése
BAJÁN. 6-5

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget, értesíteni, hogy naponta veszek

liba májat

a legmagasabb napi árakban.

Tisztelettel

Ádám Mór

vegyeskereskedése,
a két honvédkaszárnya között.

Apró hirdetések.

Urak!

Két intelligens fiatal úri hölgy, egyik szőke, másik barna, szórakozás céljából levelezni óhajt, — később megismerkedni, két 30 év körüli úri emberrel. Érdek kizárva. Diszkréció megkívántatik. Nem névtelen levelek vétetnek figyelembe. Levelek a főpostára: „Szőke és Barna szépek“ postrestánt kéretnek

130 hectolite-
res kád, kitűnő karban, olcsó áron eladandó. Cim a kiadóhivatalban.

Kiadó

a Provália-utca 463 szám alatt egy ujjonnan rendezett pince.

Zongora,

használt, de jókarban megvételre kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

Lakóház

(Rév-utca 382.), mely négy szoba, konyha és mellék-helyiségekből áll kiadandó.

Ügynökök

kerestetnek, kik igen kelendő árú részletfizetésre való eladásával foglalkoznak.

KOSSÚTH LAJOS

századik születése napját f. évi szeptember hó 19-én ünnepli meg az egész magyar nemzet. — Erre az alkalomra **Berndorfer Ede** bajai kereskedő igen izléses Kossúth-jelvényeket készített, melyekből már eddig is ezek és ezek vannak forgalomban. Egy-egy darab ára **20 fillér**. Viszonteladók kedvezményben részesülnek.

200 darab nagy

AKÁCSFA

jutányos áron eladó.

Ertekezhetni: Özvegy-utca 642. szám alatt.
1-3

493. végrh. sz.

1902.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. törvszékek 1902. évi 23766. számú végzése következtében dr. Szirmai Vidor ügyvéd által képviselt Fischer Lípót utódei bajai cég javára Szilvássy György és neje ellen 178 kor. 84 fill. s jár. erejéig 1902. évi augusztus hó 16-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 779 kor. beesült következő ingóságok, u. m.: butorok és szépirodalmi könyvek nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a bajai kir. járásbíró 1902. évi V 6/4 számú végzése folytán 178 kor. 84 fill. tőkekövetelés. ennek 1901. évi augusztus hó 25. napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 87 kor. 59 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Csataalján alperesek lakásán leendő eszközzésére 1902. évi szeptember hó 19-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107 és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Baján, 1902. évi szeptember hó 2-án.

Fehér Géza,

kir. bírósági végrehajtó.

10041. sz.

tk. 902.

Árverési hirdetmény.

A bajai kir. tkvi hatóság közhírré teszi, hogy az árverést Dr. Bernáth Samu mohácsi ügyvéd által képviselt Bernáth Arminné bajai lakos Tokodi József felső-szent-iváni lakos elleni végrehajtási ügyében 82 korona 80 fillér hátralékos vételár, ennek 1902. augusztus hó 1-től járó 6%-os kamatai, 42 kor. 80 fill. eddigi, 12 kor. 60 fill. ezuttal és a még felmerülendő költségeknek, nemkülönben csatlakozott Mihálovics József felső-szent-iváni lakos 274 kor. 65 fill. tőke és jár. iránti követelése kielégítése végett az 1881. LX. t.-c. 144. és következő §-ai alapján a szabadkai kir. törvényszékhez tartozó a bajai kir. járásbíró területén levő a felső-szent-iváni 343. számú betétben Tokodi József (nős Csatai Erzsébettel) nevében I. 1—2 sorszám alatt felvett 791. hrsz. 183. sz. beltelki ház és 792. hrsz. beltelki szántóból álló jószágtestre 874 kor. kikiáltási árban ezennel elrendeli és annak Felső-Szent-Iván községében 1902. évi november hó 6-ik napjának délelőtti 10 óráját kitűzi, a midőn a fentebb körülírt ingatlan a kikiáltási áron alul is eladtnak fog.

Árverezők a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy ovadékképes papirokban a kiküldött kezéhez tegyék le.

Vevők a vételarat három egyenlő részletben és pedig az első részletet 30 nap, a másodikat 60 nap, a harmadikat pedig 90 nap alatt, mindig az árverés jogerőre emelkedésétől számítot, de mégis az árverés napjától járó 5% kamataival együtt a bajai kir. adó mint letét-hivatalnál az ide két példányban és kellő felzetekkel benyújtandó kérvény kapcsán fizessék le.

A bánatpénz az utolsó részletbe számítottatik be. A részletes árverési feltételek ezen kir. tkvi hatóság irattárában és Felső-Szent-Iván községében megtekinthetők.

A kir. bíróság mint tkvi hatóság.
Baján, 1902. augusztus hó 22-én.

Romátka,
kir. albíró.

Szent Antal-utcai nagy

sarokházam

egy katasztrális hold, kitünő karban tartott, gyümölcsös kerttel eladó.

Horváth János.

Üzlet megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy **Baján a Mílassin-féle házban**, a eziszterczyi rendház mellett

FÉRFI-SZABÓ

üzletet nyitottam.

Egyben bátorkodom tudomására hozni, hogy raktáron tartok dús választékban mindennemű bel- és külföldi gyapju-szöveteket.

Megrendelések mérték szerint a legdivatosabb kivitelben gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

Hirschler Miksa,
férfi-szabó.

Egy jó házból való fiu tanoncul felvételük Nánay Lajos könyvnyomdájában.

Órákat, arany- és ezüst-tárgyakat olcsó gyári árak mellett küld jótállással

SCHÖNWALD IMRE

óras, arany- és ezüstárúgyáros
PÉCSETT.

Magy. kir. törvényszékileg bejegyzett állami éremmel, arany- és ezüstéremmel kitüntetett cég — becsületes kiszolgálás. — Minden tárgy valódisága bizonyítására a m. kir. pénzverde-hivatal által van megpróbalva és annak próbajegyével ellátva.

Nem tetsző tárgy ki lesz cserélve vagy a pénz visszaadva, a károsodás tehát kizárva.

Valódi ezüst remontoir	5 20	frt	Arany gyűrűk 2-20 frittól feljebb.
kettős fedéllel	7 —	"	Csinos, nemes opál-gyűrűk 4 frittól feljebb
horgony 15 köves szerk.	8 25	"	Valódi gyémántgyűrűk 10 frittól feljebb.
pontosan járó nickel rem	3 50	"	Finom nickel-horgony éb-resztő óra
goldin óra	5 50	"	8 nap járó ingaóra
ezüst női remont ir	5 50	"	űtőszerkezettel
valódi 14 karátos női rem.	14 —	"	Szép kakuk-órák 7 frittól 12 frittig.
ugyanaz kettős fedéllel	18 —	"	
valódi arany rem. úri óra	24 —	"	
kettős fedéllel	35 —	"	

Valódi megvizsgált ezüstláncok csinosan kidolgozva 20 gramm súlyu 1 45 frt, 30 gramm 2 15 frt, 40 gramm 2 55 frt 60 gramm 4 50 frt, 100 gramm 6 frt.

Valódi 14 karátos arany uri-lánczok szép kivitelben, 20 gramm nehéz 25 frt, 30 gramm 37 frt, 40 gramm 47 50 frt.

Kívánat szerint hozzá illő aranyba foglalt köves lógók 10—15 gramm súlyban, darabonként 4 50 frt.

Szétküldés mindenhová a pénz előleges beküldése vagy utánvét mellett.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik bárkinek.

BANK- és VÁLTÓ-ÜZLET

GRAU AUG J. LIPÓT

BAJA,

DRESCHER GYULA-féle HÁZBAN.

Eszközöl előnyös feltételek mellett:

* * * * * **Váltóleszámitolásokat.** * * * * *

* * * * * **Jelzálog-kölcsönöket.** * * * * *

* * * * * **Tőzsdei megbízásokat.** * * * * *

* * * * * **Váltó- és utalvány beszédéseket.** * * * * *

* * * * * **Előleget nyújt értékpapírokra.** * * * * *

* * * * * **Szelvény-beváltás.** * * * * *

Értékpapírok, sorsjegyek, bel- és külföldi pénznemek

* * * * * **VÉTELE és ELADÁSA.** * * * * *

* * * * * **Osztálysorsjegyek eladása.** * * * * *

Élet-, tűz-, jég-, baleset és szállítmány-biztosítások

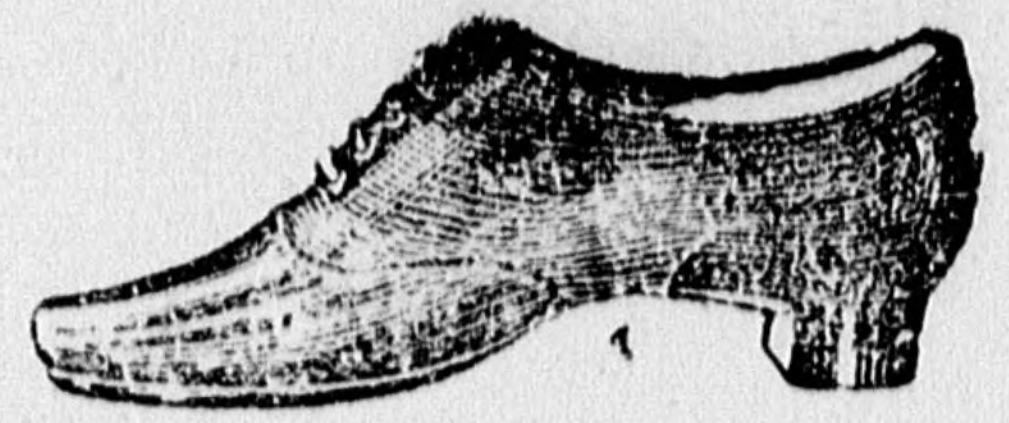
* a legolcsóbb díjtételek mellett eszközöltetnek. *

Az árú osztály már ez idő szerint elfogad megbízásokat és eszközöl

* * * * * kötések a jövő idényű **pirszén-szállításokra.** * * * * *

Hirdetmény.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a „Központi Szálloda“ épületében levő

CZIPÉSZ-ÜZLETEMET

a ciszterci rendház mellett levő

Millassin-féle házba,

(a róm. kath. plebánia templom átellenében) helyeztem át

A n. é. közönség további szives pártfogását kérve, maradtam

teljes tisztelettel

WEIŠZ HENRIK cipész.

Kéményseprő-utca 117. számú

HÁZAM

eladó.

Sziklai Zsigmond.

Feltűnő újdonság.

DELICE

— Minden hirdetés felesleges
A dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat

legjobb valódi francia **szivarkapapír** és **szivarkahüvely** kapható az ország minden különleges-ségi árúdájában.

LEGNAGYOBB VÁLASZTÉK

GÁCSI, BRASSÓI, ZSOLNAI

továbbá

a legfinomabb angol és francia divatkelmékben!!!

Legújabb **angol** és **francia szabású**

férfi öltönyök jutányos áron,

pontos kiszolgálás mellett készülnek

Práger Károly és Testvére cégnél

BAJÁN,

Takarékpénztári épület.

OLCSÓ
bevásárlási forrás.

RUDE IGNÁCZ

mű-órás és ékszerész-üzlete

BAJÁN,

(a »Központi Szálló« átellenében)

Ajánlja ujonnan és izlésesen berendezett nagy raktárát mindennemű **arany-, ezüst- és drágakő ékszerekben** valamint valódi **China-ezüst tárgyak** és **evőeszközökben**.

Nagy választékban tartok pontosan szabályozott, valódi

H O N I- és

svájci zseb-, fali-, inga- és ébresztő-órákat

a legegyszerűbb és legfinomabb kivitelben.

Arany- és ezüst-ékszereim a m. k. fémjelző hivatal által vannak hitelesítve.

Órajavitások, valamint minden e szakbavágó legkomplicáltabb munkák; **Chronometre** és **ütő-zsebórák**, egyszersmind **ékszerjavítások**, **vénöki** munkák olcsón, szakszerűen és gyorsan SAJÁT MŰHELYEMBEN végeztetnek

2 évi írásbeli jótállással.

Veszek ZÁLOGCÉDULÁKAT a legmagasabb árban esetleg azokat saját költségemen kiváltom és a többletet visszafizetem.

Régi ARANY- és EZÜST TÁRGYAK, valamint DRÁGA-KÖVEK a legmagasabb napi áron megvétetnek esetleg ujjal becsereztetnek.

Vidéki megrendelések posta fordultával eszközöltetnek.